

Татарстан Республикасы
Әлки муниципаль районы
Базарлы Матак
авыл жирлеге Советы

Республика Татарстан
Алькеевский
муниципальный район
Совет Базарно -
Матакского
сельского поселения

Адресы: 422870
Базарлы Матак авылы
Крайнов ур. 94
Тел: 2-00-71, 2-15-62

Адрес: 422870
с. Базарные Матаки
ул. Крайнова д. 94
тел: 2-00-71, 2-15-62

РЕШЕНИЕ

Базарлы Матак

КАРАР

2023 нче елның 13 декабре

109 N

"Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районының Базарлы Матак авыл жирлеге 2018 елның 20 мартындагы төзекләндерү кагыйдәләрен раслау турында" 66 номерлы Базарлы Матак авыл жирлеге Советы карарына үзгәрешләр кертү хакында

2021 елның 11июндәге "Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында" Федераль закон кабул ителүгә бәйле рәвештә Россия Федерациясенә аерым закон актларына үзгәрешләр кертү хакында" 170-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районының Базарлы Матак авыл жирлеге советы **КАРАР ИТТЕ:**

1. Әлки муниципаль Базарлы Матак авыл жирлеге Советының 2018 елның 20 мартындагы "Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районы Базарлы Матак авыл жирлеген төзекләндерү кагыйдәләрен раслау турында" 66 номерлы карары белән расланган (24.08.2018 ел, 85 №, 30.07.2021 ел, 22 №, 09.03.2022 ел, 40 № яңа ред.) түбәндәге үзгәрешләргә:

3 нче бүлекне «йорт хайваннарын һәм кошларын тоту» бүлеген белән 1 нче кушымта нигезендә тулыландырырга.

2. Әлеге карарны Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районы Базарлы Матак авыл жирлеге Уставы билгеләнгән тәртип нигезендә Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми сайтында һәм махсус мәгълүмат стендларында бастырып чыгарырга.

3. . Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Әлки муниципаль районы Базарлы Матак авыл жирлеге башлыгы урынбасарына йөкләргә.

Әлки муниципаль районы
Базар-Матак авыл жирлеге башлыгы,
Совет Рәисе

А. Ф. Никошин

Йорт хайваннарын һәм кошларын тоту

1. Әлеге бүлек кагыйдәләрендө кулланыла торган төп төшенчәләр:

1) хайван хужасы (алга таба - хужасы) физик зат яисә хайван милек хокукында яисә башка законлы нигездә ия булган юридик зат;

2) хужасыз хайваннар белән эш итү эшчәнлеге - хайваннарны аулауны хужаларсыз, шул исәптән аларны транспортлауны һәм хайваннар өчен приютларга кичекмәстән тапшыруны үз эченә алган эшчәнлек; хайваннар өчен приютларда хужаларсыз хайваннарны тоту 2018 елның 27 декабрендөге «Хайваннар белән җаваплы эш итү турында һәм РФнең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» 498–ФЗ номерлы Федераль законның 16 статьясындагы 7 өлеше нигезендә хужасыз хайваннар белән эш итү буенча эшчәнлек хужасыз хайваннарны тоту, шул исәптән аларны транспортлауны һәм хайваннарны приютка кичекмәстән тапшыруны үз эченә алган эшчәнлек; шулай ук хайваннар өчен приютка кәргән хайваннарны хужаларын хужаларсыз тоту; булмаган хайваннарга яңа хужалар эзләү; 2018 елның 27 декабрендөге «Хайваннар белән җаваплы мөгамәлә итү һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү хақында» 498-ФЗ номерлы Федераль законның 18 статьясындагы 1 өлешендәге 2 пункттында күрсәтелгән чаралар үткәргәннән соң, терлекләренә, мотивацияләnmәгән агрессивлыклардан башка күрсәтмәгән хужаларсыз хайваннарны элеккеге яшәү урыннарына кире кайтару яисә хайваннар белән 2018 елның 27 декабрендөге «Хайваннар белән җаваплы мөгамәлә итү һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү хақында» 498-ФЗ номерлы Федераль законының 18 маддәсенең 1 өлешенең 5 пункты нигезендә мәрәҗәгәт итү; хайваннар өчен приютларда урнаштыру һәм аларда хайваннарны хужалары булмаган килеш тоту, алар мондый хайваннарны элекке яшәү урыннарына кайтара алмыйлар, мондый хайваннарны яңа хужаларга бирү яисә табигый үлем килгән мизгелгә кадәр; 2018 елның 27 декабрендөге "Хайваннар белән җаваплы мөгамәлә итү һәм аларга үзгәрешләр кертү хақында" 498-ФЗ номерлы Федераль законның 18 статьясындагы 7 һәм 8 өлешләре нигезендә 2018 елның 27 декабрендөге "Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» 498–ФЗ номерлы Федераль законы.

3) тоткынлыкта тотылган яки кулланыла торган кыргый хайваннар (алга таба - ирексез кыргый хайваннар), аларның яшәү тирәлегеннән алынган (шул исәптән башка дөүләтләрдән Россия Федерациясә территориясенә кертелгән) кыргый хайваннар, мондый хайваннарның токымнары (шул исәптән аларның гибридлары);

4) йорт хайваннары- хужасы - физик зат, аның вакытлыча яки даими күзәтүе астында һәм тоту урыны булмаган хайваннарны (хайваннарны исемлегенә кертелгән хайваннардан тыш), зоопарклар, зоосадлар, цирклар, зоотеатрлар, дельфинарийлар, океанариумнар булган хайваннары;

5) хайваннар белән рәхимсез мөгамәлә- хайваннарның үлеменә, җәрәхәтләнүенә яисә хайванның сәламәтлегенә башка зыян китерүгә (шул исәптән хайваннарны ачлыктан, сусаудан, кыйнаудан, башка гамәлләрдән җәфалауга), әлеге Федераль законда, башка Федераль законнар һәм Россия Федерациясенең башка норматив хокукий актларында билгеләнгән хайваннарны тоту төлөпләрен бозуга (шул исәптән хайван асраудан баш тартуына), китергән яки китерергә мөмкин булган хайваннарның сәламәтлегенә зыян китерә торган хайваннар яисә сәламәтлеге өчен куркыныч хәлдә булган хайванга ярдәм итү мөмкинлеге булган очракта, каршы килмәү;

6) хужасы булмаган хайван –хужасыс хайван яисә хужасы билгесез булган хайван;

7) хайваннарны мәдәни-тамаша максатларында файдалану хайваннарны мәдәният, ял һәм күңел ачу өлкәсендәге эшчәнлекне башкарганда (шул исәптән зоопаркларда, зоосадларда, циркларда, зоотеатрларда, дельфинарийларда, океанариумнарда), хайваннар күргәзмәләрендә, спорт ярышларында, реклама житештерү процессында, кинематография әсәрләре ижат иткәндә, фото - һәм видеопродукция житештергәндә, телевидениедә, мэгърифәтчелек эшчәнлегендә, демонстрация максатларында (шул исәптән ваклап сату урыннарында, жәмәгать туклануы хезмәтләре күрсәтү урыннарында) файдалану;

8) хайванны тоту урыны -хужасы тарафыннан куллана торган бинасы, төзелеше, корылмасы, бина яисә хайван төүлек дөвамында вакытының күп өлешен үз эченә алган территория;

9) хайваннар белән эш итү - хайваннарны тоту, алардан файдалану (куллану), хайваннар белән хужаларсыз эш итү һәм әлеге Федераль законда каралган башка эшчәнлекне , шулай ук хайваннарга карата башка аларның тормышына һәм сәламәтлегенә йогынты ясый торган гамәлләр кылу;

10) потенциал куркыныч этләр- билгеле бер токымдагы этләр, аларның гибридлары һәм кеше тормышы һәм сәламәтлеге өчен потенциал куркыныч тудырган һәм Россия Федерациясә Хөкүмәте тарафыннан расланган потенциал куркыныч этләр исемлегенә кертелгән башка этләр;

11) хезмәт хайваннары - дөүләтнең оборонасын һәм иминлеген тәэмин итү, жәмәгать тәртибен саклау һәм жәмәгать иминлеген тәэмин итү, хәрби, мөһим дөүләт һәм махсус объектларны, халыкның тормыш эшчәнлеген тәэмин итүче объектларны, транспорт, коммуникацияләр һәм элемент, энергетика объектлары һәм башка объектлар, шулай ук Россия Федерациясә законнарында билгеләнгән башка максатларда;

12) шартлар булмаганда - хайваннарның ясалма төзелгән яшәү шартлары, алар махсус жиһазландырылган урыннардан читтә аларның ирекле хәрәкәт итү мөмкинлеген юкка чыгара һәм алар вакытында хайваннарның тормышы кешегә бәйлә.

1.2. Йорт хайваннарын һәм кошларын тоту:

1.2.1. Авыл хужалыгы хайваннарның (бозаулар, сарыклар, көжәләр, дуңгызлар һәм башкалар) торак пунктында яшәүчеләрнең һәм кошларның эчтәлегә йорт янындагы кишәрлекләре булган шәхси торак йортлар территорияләрендә тоту рөхсәт ителә. Хайван хужасы аның биологик үзенчәлекләре нигезендә тотарга, аны караучысыз, ризыксыз һәм сусыз калдырмакка, кыйнамаска һәм хайван авырган очракта вакытында ветеринария ярдәменә мөрәжәгать итәргә тиеш. Тире һәм хайван итен файдалану максаты белән мөчеләр һәм этләр үрчәтү тыела.

Йорт хайваннарын тоту урыннары, йорт хайваннарының шәхси ихтияжларын исәпкә алып, шул исәптән урын, температура, яктырту, вентиляция дә төзекләндереләргә тиеш.

1.2.2. Күрше йорт участогы чигенә кадәр санитар-көнкүреш шартлары буенча йорт хайваннарын һәм кошларны тоту өчен төзелештән 4 метрдан ким булмакка тиеш;

1.2.3. Йорт хайваннарын һәм кошларны тоту өчен корылмаларны бары тик бер - ике фатирлы йортларга гына кушып; аларны торак бүлмәләрдән кимендә өч ярдәмче бина белән изоляцияләү рөхсәт ителә; шул ук вакытта йорт хайваннары һәм кошлары өчен биналар йортның ишегеннән 7 метрдан да якынак булмаган тышкы ишеге булырга тиеш;

1.2.4. Шөһәр яны зонасында аз катлы төзелеш территорияләрендә күпфатирлы йортларда яшәүчеләр өчен йорт хайваннары һәм кошлары өчен хужалык корылмалары торак берәмлекләрдән читтә бүленергә мөмкин;

1.2.5. Жир кишәрлегендә йорт хайванын карап тотканда, аның өчен әлеге Кагыйдәләрнең 4.2.1 пунктындагы икенче абзацында билгеләнгән таләпләргә жавап бирә торган, аны тоту өчен жайлаштырылган бина төзелергә тиеш.

1.2.6. Барлык продуктив хайваннар (эре мөгезле терлек, көжә, сарык, дуңгыз, куян, ат) гражданның яшәү урыны буенча ветеринария учреждениеләрендә –хайваннар хужалары мәжбүри теркәлергә һәм ел саен яңадан теркәлергә тиеш;

1.2.8. Йорт хайваннарын чыгару жирле үзидарә органнарының норматив-хокукый акты белән билгеләнә торган көтү урыннарында, хужасы күзәтүдә яисә аның кушуы буенча башка зат күзәтүдән рөхсәт ителә;

4.2.9. Йорт хайваннарын йөртү 7.00 сәгатътән 22.00 сәгатъкә кадәр рөхсәт ителә. Башка вакытта чыккан очракта, хужалар урамнарда һәм йорт ишегалларында тынлыкны тәэмин итү чаралар күрергә тиеш;

1.2.10. Этләрне торак һәм изоляцияләнгән биналардан гомуми ишегалларына һәм урамга бары тик кыска аркан һәм муенса белән генә чыгарырга мөмкин, өч айлык көчөкләрдән тыш;

1.2.11. Тыелган:

- хайваннарны балалар майданчыкларына, мәктәп территорияләренә, балалар бакчаларына, ашханәләргә, поликлиникаларга, азык-төлек кибетләренә кертәргә;

- авыл пляжларында йорт хайваннарын куып йөртү һәм аларны сулыкларда коендыру;

- хайваннарны учреждениеләргә, тыелган язулар булганда кертәргә; торак пунктлар территориясендә хайваннарны һәм кошларны озата бармыйча чыгарырга;

- исерек хәлдәге шулай ук ундүрт яшькә житмәгән затларга хайваннарны урамда йөртмәскә.

1.2.12. Хужалар йорт хайваннарын һәм кошларын ишегалларында, тротуарларда, урамнарда, паркларда, газоннарда, балалар майданчыкларында, скверларда, майданнарда, шулай ук торак йортларның подъездларыдан пычратуга юл куймаска тиеш. Этләр, мәчеләр һәм башка вак хайваннар чыккан очракта, хужаның үзе белән йорт хайваннарының чүп контейнерларына чыгарылырга тиеш табигий тизәкләрен тулысынча жыештыруны тәэмин итә торган булырга тиеш;

1.2.13. Этне тезгеннән бары тик йөрү урыннарында гына төшерергә мөмкин. Махсус билгеләнгән майданчыклар булмаганда, жирле үзидарә органнарының норматив-хокукый акты белән билгеләнә торган буш урыннарда, калкулыкларда һәм башка урыннарда йөрергә рөхсәт ителә.

1.2.14. Этләрне дрессировкалау бары тик яхшы көртәләнгән майданчыкларда яки авыл жирлеге территориясендә генә үткәрелергә мөмкин.

1.2.15. Торак пункт территориясендә йорт хайваннарын һәм кошларын көтүлек тыела. Йорт хайваннарын юлларда тәүлекнең якты вакытында гына куып чыгарырга кирәк, шул ук вакытта аларны юлның уң ягына мөмкин кадәр якинрак юнәлтергә кирәк. Йорт хайваннарын туфрак юллар буенча куып йөрү мөмкинлеге булганда, асфальт түшәлгән юлларыннан һәм сукмаклардан алып баруы тыела;

1.2.16. Умарталарны тоту урыннары (алга таба умарталар) түбәндәге ераклыкларга урнаштырылырга тиеш:

а) бакыр эшкәртү предприятиеләреннән, кондитер һәм (яисә) химия продукциясе житештерү предприятиеләреннән, аэродромнарда, хәрби полигоннарда, тимер юлларны аерып чыгару полосасы чикләре, 110 кВ көчәнешле электр тапшыру линияләреннән, медицина оешмалары, мәдәният оешмалары, мәгариф эшчәнлеген гамәлгә ашыручы оешмалары, балалар ялы оешмалары һәм аларны сәламәтләндерү оешмалары, балалар өчен социаль хезмәтләр, социаль тернәкләндерүгә мохтаж балигь булмаганнар өчен махсуслаштырылган учреждениеләр житештерү буенча 100 метрдан да ким булмаска;

б) торак пунктларда яки гражданның үз ихтыяжлары өчен бакчачылык яисә яшелчәчелек территориясен (алга таба - бакчачылык яисә яшелчәчелек территориясе) урнашкан күрше жир кишәрлекләре чикләреннән 3 метрдан да ким булса, очучыларны өлегә кишәрлекләр чикләреннән капма-каршы якка юнәлтәп яисә, күрше жир кишәрлекләреннән умартачылар аерылып чыгу белән кимендә 2 метрдан да ким булмаган биеклектәге тоташ койма белән аеру шарты белән, очучылар ара һәм юнәлеше буенча чикләүләрсез;

в) башка төрдөгө хайваннар, шул исәптән кошларны да кертеп, тотылган биналардан кимендә 3 метр күләмдә, очучыларны бу биналардан капма-каршы якка юнәлткән яисә, умарталыкларның башка төрдөгө хайваннар, шул исәптән кошларны да кертеп, билгеле биналардан 2 метрдан да ким булмаган биеклектәге тоташ койма белән аеру шарты белән очучыларның ара һәм юнөлөшө чикләнүләрсез. Күрсәтелгән таләп торак пунктлар яки бакчачылык яисә яшелчәчелек территорияләречикләреннән тыш урнашкан (хужалыкларда тотылган хайваннардан тыш) башка төрдөгө хайваннар булган биналарга кагыла.

1.2.17. Торак бинада йорт хайваны караган очракта, аның хужасы өеге торак бинада яшәүче гражданның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен, санитар-эпидемиологик һәм ветеринария кагыйдәләрен, шулай ук торак биналардан файдалану кагыйдәләрен үтәргә тиеш.

1.2.18. Берничә гаилә яши торган торак бинада йорт хайваннарын тоту бары тик күрсәтелгән гаиләләренң балигы булган барлык әгъзаларының язма ризалыгы белән генә рөхсәт ителә. Күпфатирлы йортта тоту өчен потенциал куркыныч токимлы этне тоту йчен шулай ук этне потенциал куркыныч токимлы планлаштырылган торак бина белән бер подъездда урнашкан торак биналарда яшәүче балигы булган күпчелек гражданның язма ризалыгын алу таләп ителә. Өеге өлөштә күрсәтелгән таләпләр йомышчы этләренә торак уранныңда тоту очрақларына кагылмый.

1.2.19. Жир кишәрлегендә тотылган эт бәйләнештә яисә тирә-юндәгеләрненң иминлеген тәмин итү өчен вольерда булырга тиеш. Өгәр жир участогы этнең үз-үзеннән чыгуына юл куймаган ысул белән әйләндереп алынган булса, этне жир кишәрлегендә бәйләмичә һәм вольердан тыш тоту рөхсәт ителә. Жир кишәрлеге территориясенә кергәндә этнең жир кишәрлегендә булуы турында кисәтү язучулырга тиеш.

4.2.20. 2019 елның 27 декабрендә «Татарстан Республикасында хайваннар белән эш итү өлкәсендә аерым мәсьәләләренә жайга салу турында» 120-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законнда 1.2.18 пунктындагы таләпләре теркәлгән күпфатирлы йорт этләренң торак урыннарда торучу очрақларына кагылмый.

1.3. Йорт хайваннары һәм кош-корт хужалары түбәндәгеләрненң үтәргә тиеш:

1.3.1. Хайваннарның авыруларын кисәтүне һәм ветеринария-санитария мәнәсәбәтләрендә иминлекне тәмин итә торган хужалык һәм ветеринария чараларын хайваннар килеп чыккан продукцияне кисәтүне, әйләнә-тирә мохитне терлекчелек калдыклары белән пычратуга юл куймауны тәмин итә, шулай ук ел саен үткәрелә торган кабат теркәлү чорында мөжбүри дөвалау-профилактика чараларын үткәргә;

1.3.2. Хайваннарның кайда булуын, аларның авыл территорияләрендә булуларына юл куймыча, даими тикшереп торучу гамәлгә ашырырга;

1.3.3. Хайваннар авырганда һәм аларның үлеме очрагында, шулай ук гадәти булмаган үз-үзләрен тотышлары вакытында кичекмәстән ветеринария учреждениеләре белгечләренә хәбәр итәргә. Алар килгәнчә, авыруда шикләнелгән хайваннарны изоляцияләргә;

1.3.4. Хайваннарны ветеринария белгечләре таләпләре буенча тикшерү, диагностик тикшеренүләр, саклагыч прививкалар һәм дөвалау-профилактик эшкөртү өчен бирергә;

1.3.5. Үлгән терлекне махсус билгеләнгән урыннарда махсуслаштырылган оешма белән күмәргә.

1.3.6. Үз территориясендә сакчы этләре булган оешмалар түбәндәгеләргә бурычлы:

- этләренә гомуми нигезләрдә теркәү;

- этләренә нык бәйлән килеш тоту;

- хайваннарга килүчеләрдән файдалану мөмкинлеген юкка чыгарырга;

- территориягә кергәндә кисәтүчә язучу булган очракта, этләренә ялгаудан эшне туктатканнан соң яисә гомуми куллану территориясеннән читтә көртәләнгән территориядә, генә яхшы әйләндереп алынган территориядә генә жибәргә.

1.4. Жаваплылык:

1.4.1. Йорт хайваннарын һәм кошларын тоту өченче затларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатләрен бозмаска тиеш;

1.4.2. Йорт хайваннарын урамда калдырғанда, терлек хужалары яшел үсентеләр бозудан һәм терлек тотуга тотылган чыгымнарны каплай;

1.4.3. Йорт кәжәләре бары тик капка төбөндөгә территориясендөгә утарларда яисә көтүлекә хужалар күзәтүендә астында гына тотыла;

1.4.4. Йорт хайваннары һәм кошлары китергән зыян өчен җаваплыкны аларның хужалары гамәлдәге законнарда билгеләнгән тәртиптә алып баралар;

өлөгә Кагыйдәләрен бозган өчен хайван хужалары административ хокук бозулар турындагы законнарда билгеләнгән тәртиптә җаваплы булалар;

1.4.5. Хайваннар белән рәхимсез мөгәмәлә кылу рөхсәт ителми:

- сәләмәт хайваннарны алга таба карап тоту мөмкин булмаганга, аларны үтереп ташлау тыела;

- хайваннар белән рәхимсез мөгәмәләдә яисә урамга ташланган хайван өчен гаепле зат административ җаваплылык йөртә, ә РФ Җинаять кодексында каралган очрақларда җинаять җаваплылыгы.

4.4.6. Хужасы йорт хайванныннан баш тартканда, хужа хайванның киләчәк язмышын хәл итәргә тиеш: сатарга, бүлек итәргә, ветеринария хезмәте аша чыгарырга һ. б.

1.5. 1.5. Караучысыз хайваннарны тоту:

1.5.1. һәрбер хайван хужаның милкә булып тора һәм, һәр милек кебек үк, закон белән саклана;

1.5.2. Терлек хужалыктан суд карары буенча гына тартып алырга мөмкин.

1.5.3. Җәмәгать урыннарында озатып йөрүче затлардан башка хайваннар, кибетләр, даруханәләр, көнкүреш хезмәт күрсәтү предприятиеләре, поликлиникалар һәм башка урыннарда калдырылган этләрдән тыш, тотылырга тиеш.

1.5.4. Күзәтчеләксез хайваннарның аулау мондый хайваннарны ачыклаган махсуслаштырылган предприятие яисә җирле үзидарә органнары белән төзелгән шартнамә буенча башка азат тарафыннан җитештереләргә мөмкин;

1.5.5. Күзәтчәксез хайваннарны аулау шартлары җирле үзидарә органнары (заказчы) һәм хайваннарны алуыны башкаручы зат (подрядчы) асында шартнамә нигезендә регламентлаштырыла;

1.5.6. Хайваннарны аулауанда гуманлылык нормаларын үтәргә кирәк;

1.5.7. Күзәтчеләксез хайванны аулауны башкарган зат аны тоту өчен шартлар булмаса, хайван моның өчен кирәкле шартлары булган һәм күзәтчәксез хайваннарны тоту өчен җирле үзидарә органнары белән шартнамә төзегән махсуслаштырылган оешма тотуга тапшырырга тиеш. Тоткарланган хайван махсус журналда теркәлә;

1.5.8. Терлек вакытлыча тоту пунктында тотыла һәм хужага, хужага аның гаризасы буенча, хужага хужасыз хайванны аулауга һәм хужасыз хайваннарны асрау буенча махсуслаштырылган оешма хезмәтләренә чагымнарын түлөгәннәнсоң кайта. Хайваннар хужалары кирәкле очрақларда күрсәтелгән ветеринария ярдәме өчен терлекләренә аулау, транспортировка, карау, ашау чыгымнарын каплайлар;

1.5.9. Әгәр дә күзәтчеләксез калган йорт хайваннарын аулаудан соң алты ай эчендә аларның хужалары табылмаса яисә аларга үз хокукларын белдермәсә, хайваннарның асрауда һәм файдалануда булган зат аларга милек хокукы ала;

Бу затның үз милкәнә кергән хайваннарны алудан баш тартканда, алар муниципаль милеккә керә һәм кызыксынучы затларга сатыла яисә тиешле документлар төзеп, ветеринария-санитария кагыйдәләре нигезендә юкка чыгарылырга һәм утильләштереләргә тиеш;

1.5.10. Тотылган күзәтчәксез хайваннарны тотуга һәм файдалануга тапшырылган зат аларны тиешенчә дәрәжәдә тотарга һәм, гаепле булуы исбатланган очрақта, аларның үлеме өчен гамәлдәге законнар нигезендә җавап бирергә тиеш;

1.5.11. Ташланган күзөтүчөсөз хайванны тоту түлөүлө нигездө башкарыла. Элеге эчтөлекне гамөлгө ашыручы затка чыгымнарны каплау хайванны тапшырганда расланган калькуляция нигезендө милекче тарафыннан башкарыла. Калькуляция жирле үзидарө органнарының норматив-хокукый акты белән раслана;

1.5.12. Катлаулы рәвештә тыела:

- хайваннарны фатирлардан һәм хосусый йорт биләмәләре территориясеннән тиешле суд карарыннан башка тартып алырга;

- этләрне кибетләрдә, даруханәләрдә, коммуналь хезмәт күрсөтү предприятиеләрендә бәйдән төшерергә.;

- приманкаларны һәм отлауның башка чараларын ветеринария органнары такъдименнән башка файдалану;

1.5.13. Хайваннарны милекчегә тапшыру аның гаризасы нигезендә, моның өчен житәрлек нигезләр булганда гамөлгө ашырыла. Бу очракта хайван хуҗасының паспорты, шаһит күрсәтмәләре, ветеринария табибы белешмәсе һ. б. нигез булырга мөмкин.

1.6. Йорт хайваннары хуҗаларының җәмәгать тәртибен үтөвен, элеге Кагыйдәләрне үтәү буенча контрольне жирле үзидарө органнары, торак-эксплуатация органнары, санитар-эпидемиологик һәм ветеринария күзәтчеләге учреждениеләре, эчке эшләр органнары, шулай ук элеге максатлар өчен булдырылган хезмәтләр һәм гамәлдәге законнар нигезендә башка затлар гамөлгө ашыра.